

## АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДІВ КОРУПЦІЙНИХ ДІЯНЬ У СФЕРІ ОСВІТИ

Ї Скочиляс-Павлів О., 2014

Наведено види корупційних діянь у сфері освіти за різними критеріями класифікації та охарактеризовано кожний з названих видів. Відзначено, що дослідження видів корупційних діянь у сфері освіти дасть змогу виробити ефективні заходи протидії.

Ключові слова: сфера освіти, види корупційних діянь, класифікація корупційних діянь, заходи протидії корупції.

O. Skochylias-Pavliv

## ADMINISTRATIVE AND LEGAL DESCRIPTION OF CORRUPTION IN EDUCATION

The article presents the types of corruption in the education sector by various criteria classifies each of these species. The analysis of types of corruption in the education sector will help develop effective measures to counteract them.

Key words: sphere of education, types of corruption, classification corruption, measures of counteraction to corruption.

O. Skochylias-Pavlov

## АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДОВ КОРУПЦИОННЫХ ДЕЯНИЙ В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ

Приведены виды коррупционных деяний в сфере образования по различным критериям классификации и охарактеризовано каждый из названных видов. Отмечено, что исследования видов коррупционных деяний в сфере образования позволит выработать эффективные меры противодействия.

Ключевые слова: сфера образования, виды коррупционных деяний, классификация коррупционных деяний, меры противодействия коррупции.

**Постановка проблеми.** Сьогодні повідомлення про корупцію у сфері освіти можна прочитати на шпальтах майже усіх газет та журналів. Соціологічні дослідження, проведені в Україні протягом останніх років, показують, що корупція у сфері освіти визнається однією з найпоширеніших, особливо з урахуванням того, що у цій сфері представлені інтереси значної частини населення. Незначне скорочення корумпованості у 2011 р. порівняно з 2009 р. було зафіксоване серед керівництва й викладачів вищих навчальних закладів (із 49 до 47,1 %), однак громадяни вважають, що корупція зросла серед керівників та вчителів шкіл [10]. Ідентифікувати та визначити ступінь реальної поширеності усіх різновидів корупційних практик у сфері освіти доволі складно, оскільки здебільшого вони є латентними видами, в яких корупційна складова не є настільки очевидною, їх “вартість” не визначається, а самі вони переважно не сприймаються пересічними громадянами як корупція, наприклад, використання знайомств, обмін послугами тощо. Дослідження видів корупційних діянь у сфері освіти дасть змогу виробити ефективні заходи щодо протидії їм.

**Мета дослідження** – окреслити види корупційних діянь у сфері освіти за відповідними критеріями класифікації.

**Стан дослідження.** В адміністративній науці окремі аспекти проблеми корупції у сфері освіти знайшли своє відображення у роботах М. Мельника, О. Миколенко, О. Пищуліної, М. Погорецького, О. Прохоренко, О. Остапенка, С. Стеценко, О. Ткаченко, М. Флейчук та інших.

**Виклад основних положень.** Необхідно зазначити, що в науковій літературі не запропоновано класифікації корупційних діянь у сфері освіти. Тому за основу використовуватимемо загальну класифікацію корупційних діянь, яка наводиться у нормативно-правових актах, та класифікацію, запропоновану ученими-спеціалістами.

О. І. Миколенко зазначає, що класифікація адміністративних проступків – це їх розподіл на групи (категорії) залежно від того чи іншого критерію. Класифікація адміністративних проступків має і практичне, і теоретичне значення, і необхідна для цілісного уявлення структури протиправних діянь, за які законодавством передбачена адміністративна відповідальність; для з'ясування специфіки окремих груп адміністративних проступків, а також для розуміння процесуального порядку притягнення винної особи до адміністративної відповідальності за проступки відповідної категорії [3, с. 43-44].

Отже, класифікація адміністративних корупційних проступків – це розподіл їх на групи за спільними ознаками. Класифікація корупції, вважає Є. Скулиш, дає змогу розкрити багатоаспектність досліджуваної проблеми, сприяє виокремленню головних напрямків подальших досліджень причин та умов корупції на сучасному етапі і, як наслідок, виробленню конкретних правових, політичних, економічних та інших пропозицій щодо протидії зазначеному антисуспільному явищу, його локалізації та мінімізації [8, с. 213].

Найпоширенішим видом корупційного діяння у сфері освіти, за яке передбачена кримінальна відповідальність, є хабарництво, яке охоплює давання та одержання хабара. Такі висновки підтверджують результати загальнонаціонального опитування студентів, яке проводив Фонд “Демократичні ініціативи” ім. Ілька Кучеріва та фірма “Ukrainian Sociology Service” з 23 березня по 3 квітня 2010 р. Усього було опитано 1008 студентів. Здебільшого для студентів корупція ототожнюється з хабарництвом (отримання від студентів грошей за оцінку, зарахування практики тощо) – так вважає 75 % опитаних студентів. Водночас 43 % студентів визначили як корупцію випадки здирництва (вимагання послуг, придбання конкретних видань тощо), а 40 % – зловживання службовим становищем в особистих цілях [4].

Найпоширенішими видами корупційних діянь у сфері освіти, що передбачені в КУпАП і вчиняються науково-педагогічними працівниками під час вступу до ВНЗ та під час навчального процесу, є одержання неправомірної вигоди та незаконне одержання дарунка. Це підтверджують результати згадуваного вище загальнонаціонального опитування студентів. Загалом серед усіх студентів 32 % відповіли, що їм доводилось дарувати подарунки викладачам, проте лише 14 % такі дії вважають корупцією. 27 % опитаних надавали викладачам різноманітні послуги, 24 % – платили гроші за оцінки, а 21 % – купували реферати, курсові та дипломні роботи. Не були задіяні в корупційних діях лише 34 % студентів. Головна причина участі в різних видах корупційних практик полягала у прагненні одержати потрібну оцінку – на це вказали 52 % опитаних студентів. На тиск викладача послалося значно менше – 15 % [4].

Однією з вимог нового закону “Про засади запобігання і протидії корупції” є запровадження обмежень щодо одержання дарунків. У ст. 8 закону передбачений вичерпний перелік випадків, коли отримання дарунка (пожертви) від юридичних або фізичних осіб забороняється, а саме:

- 1) за рішення, дії чи бездіяльність в інтересах дарувальника, що приймаються, вчиняються безпосередньо самою особою, і за сприяння іншими посадовими особами та органами;
- 2) якщо особа, яка дарує (здійснює) дарунок (пожертву), перебуває у підпорядкуванні обдаровуваної особи.

Можна брати дарунки, які відповідають загально визнаним уявленням про гостинність, та пожертви, якщо вартість таких дарунків (пожертв) не перевищує 50 % від мінімальної заробітної плати, встановленої на день прийняття дарунка (пожертви), одноразово, а сукупна вартість таких дарунків (пожертв), отриманих з одного джерела протягом року, – однієї мінімальної заробітної

плати, встановленої на 1 січня поточного року. Такі обмеження щодо вартості дарунків (пожертв) не поширюються на дарунки (пожертви), які:

- 1) дарують близькі особи;
- 2) є загальнодоступними знижками на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси [6].

Подарунки є традиційними знаками уваги та вдячності вчителям та викладачам. І якщо раніше це були символічні речі (квіти, цукерки) і лише на професійне свято чи ювілей, то в сучасних умовах вони виходять за допустимі межі. Часто дорогі подарунки є завуальованою формою отримання неправомірної вигоди. Врегулювання питання про прийняття подарунків посадовими особами є позитивним рішенням для українського суспільства. Та все ж досі не вирішеними є чимало питань. По-перше, не встановлені умови відкритості подарунків, по-друге, відсутня вимога про їх обов'язкове декларування та облік, по-третє, є відкритим питання, – хто і як визначатиме вартість подарунка. Вбачається, що доцільно прийняти окремий нормативно-правовий акт, яким і врегулювати зазначені питання.

Отже, у нормативно-правових актах застосовують такий критерій класифікації корупційних проступків, як ступінь суспільної небезпеки, відповідно до якого корупційні правопорушення поділяються на корупційні злочини та адміністративні корупційні проступки.

Тепер зупинимось на класифікації корупційних діянь, що пропонують учені, які досліджували проблеми протидії корупції.

Критерії, за якими можна класифікувати адміністративні проступки, вважає О. І. Миколенко, можуть бути різні: а) залежно від родового об'єкта правопорушення, який вказують у назві розділу КУпАП; б) залежно від форми вини – умисні та необережні; в) залежно від об'єктивної сторони складу адміністративного проступка – матеріальні та формальні; г) залежно від ступеня суспільної небезпеки адміністративного проступка і міри покарання за його вчинення – проступки підвищеного ступеня суспільної небезпеки, проступки із незначним ступенем суспільної небезпеки, проступки із середнім ступенем суспільної небезпеки [3, с. 44].

По суті, наведені критерії класифікації стосуються характеристики складу адміністративного проступка. Якщо їх застосувати до конкретного проступка, то ми одержимо опис його об'єктивної та суб'єктивної сторони. Проте види корупційних діянь не вичерпуються зазначеною класифікацією і є доволі різноманітними.

Механізм корупційної діяльності М. І. Мельник демонструє за допомогою чотирьох умовних схем, які визначають види корупційних діянь, що можуть існувати і в освітній сфері.

1. “Ти мені – я тобі” (взаємодія суб'єктів корумпованих відносин здійснюється на матеріальній основі). Це найпоширеніша, найтипівіша й найефективніша з погляду досягнення результату корупційної діяльності схема корумпованих відносин.

2. “Ти мені – я тобі” (взаємодія суб'єктів корумпованих відносин здійснюється на нематеріальній основі). Також доволі поширена схема корумпованих відносин, яка, на відміну від попередньої, як правило, характеризується слабшою мотивацією дій суб'єктів такої взаємодії. Хоча в окремих випадках, особливо, коли це стосується вирішення життєво важливих для суб'єктів таких відносин питань (наприклад, вступ дітей до ВНЗ, влаштування родичів на роботу, просування по службі тощо), мотиви такого роду корумпованої діяльності можуть не уступати, а інколи і переважати корисливу мотивацію.

3. “Я – тобі”. Ця схема характеризується тим, що задоволення особистих інтересів суб'єктів корупційних відносин здійснюється в односторонньому порядку, або шляхом неправомірного використання особою, уповноваженою на виконання функцій держави, влади або посадових повноважень, задовольнити тільки інтереси третіх осіб, або це відбувається лише щодо інтересу посадової особи, яка отримує незаконну матеріальну винагороду. Їй надаються послуги матеріального чи нематеріального характеру, задовольняються інші її особисті інтереси.

4. “Я – собі”. За такої корумпованої поведінки особа, уповноважена на виконання функцій держави, за допомогою неправомірного використання наданої їй влади або посадового становища задовольняє свій корисливий або інший інтерес самостійно, без взаємодії з іншою стороною

корумпованих відносин. До цієї корупційної діяльності необхідно зарахувати зловживання такої особи не тільки для задоволення власного інтересу, а й інтересів своїх близьких, родичів, інтереси яких для суб'єкта корупції є такими ж важливими, як і свої особисті [2, с. 10–11].

Вбачається, що критерієм класифікації у цьому випадку виступає характер взаємодії суб'єктів корумпованих відносин.

К. М. Левківський прояви корупції, які найчастіше наявні у нашому повсякденному житті, поділяє на такі:

- хабарництво – обіцянка, пропозиція чи надання якоїсь переваги, яка належно впливає на дії чи рішення посадової особи;
- здирництво – примушування громадянина платити гроші чи надавати інші цінності в обмін на дії чи бездіяльність посадової особи;
- протекціонізм – надання ресурсів громадянами, які належать до якоїсь певної привілейованої групи;
- кумівство – висування родичів на державні посади, надання їм пільгових послуг та ресурсів;
- обман – отримання власної вигоди чи вигоди для третьої сторони внаслідок обману громадянина чи юридичної особи;
- розтрата бюджетних коштів – крадіжка ресурсів особами, які мають владу або контроль над будь-чим цінним;
- зловживання владою – участь у домовленостях, придбанні посади чи отриманні комерційного інтересу, що є несумісним з офіційним статусом та становищем [1, с. 39].

Класифікацію корупційних діянь у сфері освіти пропонують О. Ніколаєва, В. Шамаєв. Методологічно розгляд явища корупції у сфері освіти, вважають вчені, доцільно проводити на основі класифікації, яку запропонував М. Джонстон:

1. Хабарництво, що пов'язане з протизаконними діями, як, наприклад, хабар за залік чи іспит, отримання ліцензії, можливість вступу до ВНЗ тощо.

2. Патронажна система (протекціонізм), метою існування якої є заступництво “потрібним” людям, здатним надавати за подібну “допомогу” різного роду блага або послуги. Діячі, які контролюють патронажні системи, намагаються монополізувати владу аж до встановлення повного контролю за діяльністю легітимного органу (ради або іншого колегіального органу).

3. Непотизм (дружба, кумівство, сімейність) призводить до призначення родичів на ключові посади у сфері освіти – клановості, що сприяє появі суб'єктивізму у системі управління та організації, ухваленню управлінських рішень не на користь установи, а на користь клану.

4. Кризова корупція – система відносин представників вищих навчальних закладів із представниками бізнес-еліти та криміналу в умовах ризику, коли предметом купівлі-продажу стають рішення офіційних органів, які можуть призвести до великих соціально-політичних змін у масштабах країни і регіонів (приватизація підприємств наукоємської продукції та наукових об'єктів, передача в підпорядкування неконституційному органу провідних ВНЗ, зниження престижу у суспільстві диплому про вищу освіту, наукового ступеня, вченого звання шляхом присвоєння їх представникам держапарату, бізнесу, криміналу тощо з подальшим працевлаштуванням таких “учених” викладачами ВНЗ) [5].

Звернемо увагу на те, що, по-перше, запропоновані класифікації охоплюють усі можливі види корупційних діянь у сфері освіти, здебільшого ті, які можуть учинятися керівниками міністерств, ВНЗ та їхніми заступниками, тобто на вищому рівні. По-друге, ці класифікації є доволі умовними, оскільки в них використовуються неправові терміни (здирництво, протекціонізм, кумівство).

С. Г. Стеценко та О. В. Ткаченко досліджували питання протидії корупції в органах внутрішніх справ і висвітлили форми проявів протиправної поведінки з ознаками корупції серед працівників ОВС. Корупцію в ОВС традиційно поділяють на зовнішню та внутрішню [9, с. 10-11]. Ці форми корупції можна спроектувати і на сферу освіти та виділити такий критерій класифікації, як статус особи, яка пропонує вдатися до корупційних діянь.

Зовнішня корупція характеризується як прийняття пропозиції педагогічним та науково-педагогічним працівником на вчинення протиправної дії або невчинення дії за матеріальну винагороду чи вигоду в інтересах зацікавленого суб'єкта, який не є працівником освіти та не має іншого впливу на діяльність чи бездіяльність науково-педагогічного працівника, окрім надання матеріальної винагороди. Це може бути пропозиція від батьків, студентів про вчинення певних дій (зарахування до ВНЗ, виставлення позитивної оцінки) за певну винагороду.

Обставини вчинення подібних правопорушень з ознаками корупції різноманітні. Науково-педагогічний працівник може отримати певну винагороду у зв'язку з виконанням своїх безпосередніх обов'язків, а також за протиправні дії або сприяння вчиненню таких дій, що не належать до його повноважень та компетенції. Одним із способів вчинення правопорушень з ознаками корупції є навмисне створення суб'єктом корупційних діянь ситуації, яка підштовхує студентів до пропонування йому хабара. При цьому між вчиненням науково-педагогічним працівником певної дії з використанням посадового становища та наданням йому зацікавленою особою певних переваг, пільг та інших благ об'єктивно існує безпосередній взаємозв'язок, що є кваліфікуючою ознакою корупційного діяння.

На відміну від "зовнішньої" корупції, суть корупції "внутрішньої" полягає у тому, що відносини між науково-педагогічними працівниками будуються не на основі нормативно-правових актів, а на певних домовленостях, внаслідок яких порушуються принципи їх діяльності. Ідеться про те, що викладач з однієї кафедри може попросити викладача з іншої кафедри посприяти у складанні модуля, заліку чи екзамену студенту, яким він опікується.

Внутрішня корупція ускладнюється тим, що вона має здатність вражати кілька або навіть і усі рівні окремого факультету навчального закладу. Трапляються випадки, коли матеріальні вигоди надходять не лише до тієї посадової особи, яка безпосередньо їх приймає, а розподіляється у межах підрозділу. У таких випадках вибудовується паралельна до офіційного органу система корупційної організації, яка існує за своїми правилами та виконує ту чи іншу діяльність в особистих інтересах. Це створює специфічну атмосферу: корупція стає поширеним і повсякденним явищем, до неї звикають, вона стає нормою та правилом поведінки.

Залежно від способів організації та вчинення корупційного проступка у сфері освіти корупція поділяється на:

- внутрішньоорганізовану корупцію;
- індивідуально організовану корупцію;
- ситуативну корупцію.

Використовуючи свою посаду для незаконного отримання матеріальних благ, керівник змушений розраховуватися за це зі своїми підлеглими, стає від них залежним. У такій ситуації до участі у протиправних діях залучено кілька осіб, які колективно, у непередбачений законом спосіб отримують пільги та інші переваги. Таку корупцію необхідно вважати внутрішньоорганізованою. Її умовами є взаємна підтримка та допомога співробітників окремого або кількох підрозділів навчального закладу.

Суть індивідуально організованої корупції полягає у тому, що окремий науково-педагогічний працівник систематично, за заздалегідь визначеним порядком, надає певні послуги або виконує певну роботу на користь суб'єкта правовідносин, за що отримує певні матеріальні або інші блага.

Ситуативною корупцією серед науково-педагогічних працівників необхідно вважати таку, коли зазначені особи, зобов'язані ухвалити рішення стосовно іншого суб'єкта суспільних відносин (наприклад, прийняти чи відмовити у прийнятті у ВНЗ), при цьому створюють незаконні перепони, або такі умови, які спонукають до дачі їм неправомірної вигоди чи іншої винагороди. За ситуативної корупції особа вчиняє певні діяння на користь іншого суб'єкта правовідносин одноразово, при цьому, як правило, згода сторін до подібних дій виникає безпосередньо під час вирішення окремих питань суспільних відносин. За одноразової домовленості сторони свідомо нехтують встановленими нормативно-правовими актами, правилами та порядком врегулювання відносин.

О. Я. Прохоренко, досліджуючи кримінальний аспект корупційних проявів у системі державної служби, залежно від обсягів і масштабів тих об'єктів, які є предметом корупції, поділяє

корупцію на “верхівкову” і “низову” [7, с. 53]. До першої належать протизаконні дії, вчинки керівників міністерств та ВНЗ і їхніх заступників, пов’язаних з розподілом державних замовлень, виділенням бюджетних коштів, влаштуванням на певну посаду за гроші тощо.

До “низової” корупції належать проступки науково-педагогічних працівників, які не є посадовими особами, з отриманням неправомірної вигоди за виконання дій, що належать до їхніх обов’язків, – прийом модуля, заліка чи екзамену.

На нашу думку, доповнити перелік видів корупційних діянь у сфері освіти можна ще такими видами, як системна та випадкова корупція, залежно від стійкості корумпованих зв’язків. Суть системної корупції полягає у тому, що для деяких викладачів є традиційною практика отримати неправомірну вигоду від студентів. Інформація про такого викладача поширюється швидко, передається від покоління до покоління студентів, які знають, скільки коштує іспит чи залік. Така ситуація задовольняє студентів, які не мають бажання вчитися, але мають можливість платити, тому заздалегідь вирішують питання про складання заліково-екзаменаційної сесії, практики, захисту дипломної роботи тощо. Нерідко при цьому виді корупції використовують посередницькі зв’язки. Так налагоджується відповідна система неофіційних зв’язків і стосунків.

Випадкова корупція є менш небезпечною, оскільки має одноразовий характер. Такий вид корупції найчастіше може виявлятися під час вступної компанії, коли викладач сприяє вступу у ВНЗ окремому абітурієнтові. Під час навчального процесу можливий випадок, коли на прохання викладача-колеги виставляється позитивна оцінка за модуль, залік чи іспит тому чи іншому студентові.

Протидіяти системній корупції набагато важче, ніж окремим корупційним практикам. Головна проблема знищення системної корупції полягає у тому, що вона потребує волі викладача відмовитись від додаткового джерела збагачення. Важливим є бажання студентів здобувати знання, а не купувати їх.

Ще один вид корупції у сфері освіти зумовлений наявністю посередника між суб’єктами корумпованих відносин. Взаємодія між суб’єктами корупційного процесу відбувається або напряму, або через посередника. Наявність чи відсутність посередника залежить від етапу, на якому вчиняються корупційні діяння. Наприклад, під час вступу у ВНЗ, як правило, участь посередника є обов’язковою. Під час складання поточного та підсумкового видів контролю відбуваються особисті контакти викладача і студента.

**Висновки.** Отже, можна виділити такі види корупції у сфері освіти: 1) за характером взаємодії суб’єктів корумпованих відносин у сфері освіти: матеріальна, нематеріальна, одностороння; 2) за статусом особи, яка пропонує вдатися до корупційних діянь: зовнішня та внутрішня; 3) за способом організації і вчинення корупційного проступку: внутрішньоорганізована, індивідуально організована, ситуативна; 4) за обсягами та масштабами об’єктів у сфері освіти, на які посягає корупція: “верхівкова”, “низова”; 5) за стійкістю корумпованих зв’язків у сфері освіти: системна, випадкова; 6) за наявністю посередника між суб’єктами корумпованих відносин: пряма та опосередкована. Класифікація корупційних діянь у сфері освіти уможливить дослідити причини й умови вчинення корупції і виробити відповідні заходи щодо її запобігання та протидії.

*1. Корупція та відповідальність за корупційні дії: навч.-метод. посіб. / за заг. ред. проф. К. М. Левківського. – Львів: Астролябія, 2009. – 160 с. 2. Мельник М. Протидія корупції: поняття, мета, напрями / М. І. Мельник // *Право України*. – 2002. – № 4. – С. 22–26. 3. Миколенко А. І. *Административный процесс и административная ответственность в Украине: учеб. пособ.* – 2-е изд., доп. / А. И. Миколенко. – К.: Одиссей, 2006. – 352 с. 4. *Навчання у ВНЗ очима студентів: результати загальнонаціонального опитування студентів за даними Фонду “Демократичні ініціативи” ім. Ілька Кучеріва та фірми “Ukrainian Sociology Service” 2010 р.* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dif.org.ua>. 5. Ніколаєва О. *Соціально-економічна оцінка негативних явищ у системі вищої освіти / О. Ніколаєва, В. Шамаєв.* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.expert.in.ua>. 6. *Про засади запобігання і протидії корупції: закон**

України № 3206-VI від 7 квітня 2011 року // Офіційний вісник України. – 2011. – № 44. – Ст. 1764.  
7. Прохоренко О. Я. Корупція по-українськи: сутність, стан, проблеми / О. Я. Прохоренко. – К., 2005. – 166 с. 8. Скулиш Є. Прояви корупції в сучасних умовах / Є. Скулиш // Право України. – 2010. – № 11. – С. 213–228. 9. Стеценко С. Г. Корупція в органах внутрішніх справ: проблеми протидії: монографія / С. Г. Стеценко, О. В. Ткаченко. – К.: Алерта, 2008. – 168 с. 10. Сфера освіти залишається однією з найкорумпованіших в країні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/news>.

УДК 342.97:352 (477)

С. Дембіцька

Національний університет “Львівська політехніка”

## КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Ї Дембіцька С., 2014

Порушується і аналізується питання кадрової політики в Україні, кадрового забезпечення органів державного управління та органів місцевого самоврядування високопрофесійними працівниками.

Ключові слова: кадрова політика, кадрове забезпечення, органи державного управління.

S. Dembitska

## ON STAFFING AUTHORITIES IN UKRAINE

Violated and analyze issues of personnel policy in Ukraine, providing government and local government employees highly.

Key words: personnel policy, institutional provisions, general government.

С. Дембицкая

## О КАДРОВОМ ОБЕСПЕЧЕНИИ ОРГАНОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ В УКРАИНЕ

Поднимаются и анализируются вопросы кадровой политики в Украине, кадрового обеспечения органов государственного управления и органов местного самоуправления высокопрофессиональными работниками.

Ключевые слова: кадровая политика, кадровое обеспечение, органы государственного управления.

**Постановка проблеми.** Питання професіоналізму та компетентності органів державного управління та органів місцевого самоврядування постає одним із важливих завдань, які стоять на шляху втілення та зміцнення кадрової політики у нашій державі. Акцентується увага на одній із найважливіших проблем у діяльності органів державного управління – підготовці висококваліфікованих кадрів, обґрунтовується необхідність формування професійного кадрового потенціалу держслужбовців, здатних на належному рівні виконувати покладені на них обов'язки та завдання.

**Мета дослідження** – з'ясувати стан кадрового забезпечення органів державної влади й органів місцевого самоврядування, знайти шляхи покращення ефективності реалізації управлінських функцій державними службовцями органів державної влади.